

2009

L'ESPORT A CATALUNYA

Informe de l'Observatori Català de l'Esport

INEFC

Institut Nacional
d'Educació Física
de Catalunya

L'esport *mou* Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
Secretaria General de l'Esport

L'ESPORT A CATALUNYA 2009

Informe de l'Observatori Català de l'Esport

INEFC

Institut Nacional
d'Educació Física
de Catalunya

L'esport mou Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
Secretaria General de l'Esport

Edició:

© Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya
Observatori Català de l'Esport
Av. de l'Estadi s/n 08038 Barcelona
www.observatoridelesport.cat

1a edició:

Maig de 2010

ISBN:

978-84-393-8415-1

Dipòsit legal:

B-30.034-2010

Foto portada:

© Josep Llovet «Espai urbà»

Producció:

Grafime
c/ Mallorca 1, 08014 Barcelona
www.grafime.cat

Tiratge:

300 exemplars

Es permet la reproducció sempre que se n'esmenti la procedència i no sigui amb finalitats comercials.

Sumari

I. Qui fa esport , com el fa i on el fa?	4
Persones que fan esport	4
Espais esportius	5
II. La competició esportiva	6
Qui la fa?	6
Quanta se n' organitza?	9
III. Les organitzacions associatives	10
Els clubs	10
Les federacions	13
IV. Organitzacions públiques i organitzacions comercials.	14
V. El suport al desenvolupament esportiu	14
Olimpisme i esport d'alt nivell	15
Centres de tecnificació	15
Formació	16
Legislació.	16
Recerca.	17
VI. L'esport als mitjans de comunicació	17
VII. El pes econòmic de l'esport	18
VIII. La Catalunya esportiva al món	19
Annexes.	20

L'Observatori Català de l'Esport pretén, amb aquest document, complementar la informació aportada a través de l'informe publicat l'any 2008, i mostrar l'evolució de les dades més rellevants.

Les dades continuen mostrant que Catalunya és un país esportiu de referència, no només pels seus clubs i esportistes sinó per molts altres aspectes que es fan palesos en aquest informe.

Amb aquest recull de les dades més rellevants referides a l'esport a Catalunya es pot afirmar de nou que, el nostre, és un país esportiu¹.

I Qui fa esport, com el fa i on el fa?

Persones que fan esport

A Catalunya practiquen un o més esports al menys un cop a la setmana un 43% de persones de més de 16 anys. A Espanya, el percentatge és d'un 36,6% i a Europa, –segons dades recollides per l'Eurobaròmetre– d'un 38%. Així, la pràctica esportiva de la població catalana està en un 5% per sobre de la mitjana europea encara que és molt lluny, però, dels països escandinaus (que són els més "esportius") i molt per sobre dels països recentment incorporats a la Unió Europea com, per exemple, Hongria i Romania, entre d'altres.

Participació esportiva		
	Catalunya %	Espanya %
No en practica	56,8	62,8
Practica un esport	25,4	22,5
Practica diversos esports	17,6	14,4
No contesta (NC)	0,2	0,2
	100	100
	(915)	(8170)

Font: Observatori Català de l'Esport, 2006; a partir de CIS, 2005.

Les enquestes dirigides per García Ferrando des de 1980 mostren que l'augment de la participació esportiva ha estat gradual des de 1980 i hi ha hagut un increment molt gran entre 1980 i 1985 com a resultat dels efectes de les primeres eleccions municipals democràtiques de l'any 1979. Des de llavors, tant les esmentades enquestes com les efectuades per la Secretaria General de l'Esport a partir de 1990 (Secretaria General de l'Esport, 1995), mostren un increment progressiu fins arribar a la xifra actual del 43%.

«La pràctica esportiva a Catalunya està per sobre un 5% de la mitjana europea»

1. Si alguna persona o organització no es trobés reflectida en aquest informe, us preguem que ens envii la informació que hi manca a observatori@gencat.cat

Els homes en practiquen un 48,8% mentre que les dones ho fan en un 37%. A l'Estat espanyol les xifres són d'un 44,6% i un 29,3% respectivament.

Un 63,7% de les persones que practiquen esport ho fan pel seu compte; és a dir sense que hi hagi afiliació a un club. Feines amb horaris diferents, ritmes familiars heterogenis, desig de mantenir-se en forma, de trobar-se bé, etc, fan que sigui més difícil el compromís regular amb un club i, en especial, amb un equip.

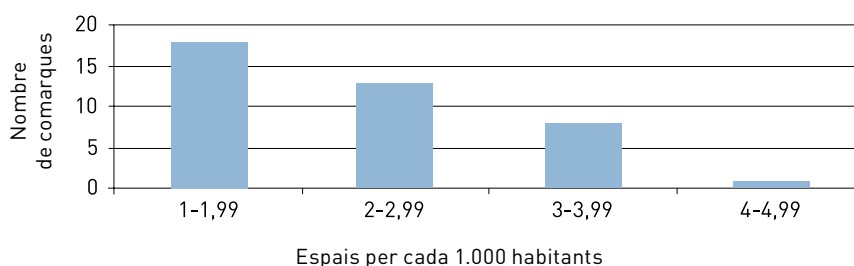
Tanmateix, les dades sobre participació en els clubs es mantenen estables des de fa temps (un 22,4% de les persones que fan esport estan associades a un club) i la seva vitalitat es posa de manifest en moltes altres dades proporcionades per l'Observatori tal com es pot veure en un dels apartats següents.

Aquestes dades són de l'any 2005. En el moment d'escriure aquest informe (desembre 2009), la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya està realitzant una enquesta d'hàbits esportius a Catalunya els resultats de la qual es faran públics en el curs de l'any 2010.

Espais esportius

Segons els Cens d'Equipaments Esportius de la Secretaria General de l'Esport fet l'any 2008, a Catalunya hi ha 31.959 espais esportius. Una instal·lació esportiva es pot compondre d'un o més espais esportius; per aquest motiu, en el recompte sempre es tenen en compte els espais i no les instal·lacions. La relació del nombre d'espais de xarxa bàsica² i de xarxa complementària³ cada 1000 habitants segons les diferents comarques és la següent⁴:

Nombre d'espais de Xarxa Bàsica¹ per cada 1.000 habitants segons comarca

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Consell Català de l'Esport, 2008.

Pel que fa a la xarxa bàsica, el repartiment dels espais cada 1000 habitants per comarca no és homogeni. De les 41 comarques, 18 no arriben a 2, 13 estan entre 2 i 3, 8 entre 3 i 4, i només 1 entre 4 i 5.

2. Xarxa bàsica: pistes poliesportives, camps, pavellons, sales polivalents, piscines cobertes i pistes d'atletisme.

3. Xarxa complementària: espais singulars i àrees d'activitat, pistes de tennis, frontons, piscines a l'aire lliure, altres espais convencionals i altres espais petits.

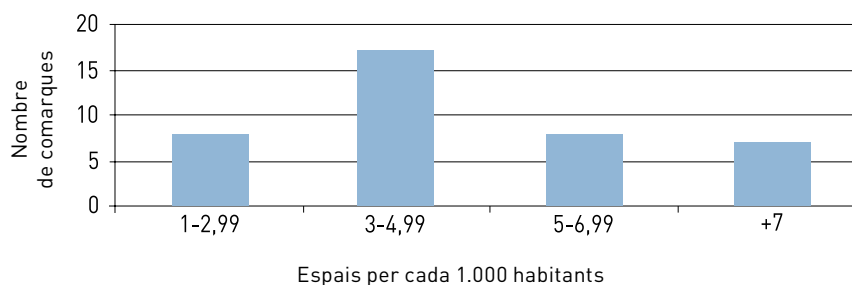
4. Per veure el detall de cada comarca, vegeu l'annex 1

«A Catalunya hi ha un 7,7% més de dones que fan esport que a Espanya»

«Prop del 64% de persones fa esport pel seu compte»

«Prop d'un 23% de practicants forma part d'un club»

Nombre d'espais de Xarxa Complementària² per cada 1.000 habitants segons comarca

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Consell Català de l'Esport, 2008.

Quan examinem la xarxa complementària, el grup principal de comarques (17) té entre 3 i 5 espais per cada 1000 habitants i només 7 en tenen més de 7.

Mentre que la xarxa bàsica està pensada per satisfer unes necessitats mínimes de pràctica esportiva, la complementària posa de manifest la varietat comarcal pel que fa al espais esportius. Aquesta diversitat també reflecteix un ventall molt variat de pràctiques esportives.

Les diferències de dotacions observades, permeten fer comparacions entre comarques. Ara bé no se'n pot extreure un judici valoratiu atès que, per fer-ho, caldria saber els índexs de participació esportiva per comarca (per ara no se'n tenen) i el nombre de persones que s'hi desplacen per fer esport, com seria, per exemple, les que van a esquiar a les comarques pirinenques.

II La competició esportiva

Qui la fa?

L'any 2007 hi havia 591.794 llicències federatives mentre que al 2008 la xifra va augmentar fins a 594.545. A la taula següent hi ha les xifres referides a les federacions amb més llicències diferenciant entre les dels homes i les de les dones⁵. Destacar que el 2008 el nombre de dones ha augmentat amb més proporció que el d'homes.

5. Per veure el detall de cada federació, vegeu a l'annex 2.

Federacions catalanes amb major nombre de llicències

Llicències 2007				Llicències 2008			
Federació	Homes	Dones	Total	Federació	Homes	Dones	Total
Futbol	102.706	5.097	107.803	Futbol	99.517	6.054	105.571
Basquetbol	46.769	22.870	69.639	Basquetbol	47.978	22.931	70.909
Caça	59.337	279	59.616	Caça	55.648	391	56.039
Golf	34.393	14.018	48.411	Golf	33.425	13.326	46.751
Tennis	26.306	12.300	38.606	Tennis	26.510	12.862	39.372
Entitats Excursionistes	18.053	8.072	26.125	Entitats Excursionistes	19.469	8.985	28.454
Patinatge	8.926	6.248	15.174	Pitch and Putt	13.106	2.906	16.012
Petanca	12.084	2.686	14.770	Patinatge	7.489	6.652	14.141
Pitch and Putt	11.830	2.606	14.436	Ciclisme	13.427	662	14.089
Tir Olímpic	12.606	1.287	13.893	Petanca	11.434	2.431	13.865
Ciclisme	12.422	553	12.975	Tir Olímpic	12.086	1.284	13.370
Pesca	11.884	370	12.254	Esports d'Hivern	8.198	3.517	11.715
Esports d'Hivern	9.836	1.440	11.276	Pesca	10.877	449	11.326
Natació	6.921	4.221	11.142	Natació	6.378	4.327	10.705
Taekwondo	7.388	2.736	10.124	Taekwondo	7.050	3.079	10.129
Activitats Subaquàtiques	7.471	1.966	9.437	Activitats Subaquàtiques	7.415	1.939	9.354
Karate	5.992	1.591	7.583	Handbol	6.854	2.362	9.216
Escacs	6.679	506	7.185	Karate	6.344	1.473	7.817
Handbol	5.571	1.355	6.926	Atletisme	4.803	2.788	7.591
Atletisme	4.395	2.408	6.803	Escacs	6.389	416	6.805
Altres federacions	62.075	25.541	87.616	Altres federacions	64.442	26.872	91.314
Total	473.644	118.150	591.794	Total	468.839	125.706	594.545

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport.

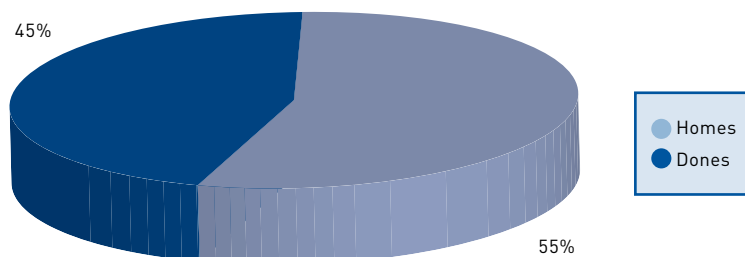
A més, a Catalunya hi ha 503 persones considerades esportistes d'alt nivell segons els criteris establerts pel Consell Català de l'Esport⁶. La seva dedicació a l'esport és professional –o gairebé professional– i representen Catalunya en les competicions del màxim nivell. El 55 % són homes i el 45 % dones envers el 57 % d'homes i el 43 % de dones a l'any

6. Per veure el detall de cada federació, vegeu l'annex 3.

2008. Així, la presència femenina s'igualava cada vegada més a la d'homes, mostra del fet que les polítiques implementades per afavorir l'accés de les dones a l'esport d'alt nivell comencen a donar resultats.

Nombre i tipologia d'esportistes d'alt nivell a Catalunya segons sexe. Any 2009

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport, 2009.

Totes aquestes persones i les seves organitzacions fan possible que al nostre país hi hagi una vitalitat enorme pel que fa a l'activitat competitiva en tots els seus nivells. En resumim algunes dades d'interès:

Competició absoluta

- Als Jocs Olímpics d'estiu de Pequín 2008 van participar 97 esportistes (59 homes i 38 dones), un 33,92% de la delegació espanyola.
- En total, la participació catalana als Jocs Olímpics d'estiu al llarg de la història (1900 al 2008) ha estat de 1103 esportistes representant un 33'92% del total espanyol.
- Als Jocs Olímpics d'hivern de Torí 2006 van participar 6 esportistes de Catalunya (2 homes i 4 dones), un 37,5% de la delegació espanyola.
- La participació catalana als Jocs Olímpics d'hivern al llarg de la història (1936 al 2006) ha estat de 47 esportistes.
- Als Jocs Paralímpics de Pequín, van participar-hi 29 esportistes catalans (20 homes i 9 dones), un 21,8% de la delegació espanyola i als Jocs Paralímpics d'hivern de Torí 2006, 8 (4 homes i 4 dones), un 88,89% de la delegació espanyola.
- Els clubs catalans han aconseguit 9 títols de lliga en esdeveniments esportius estatals durant la temporada 2007-2008, la qual cosa el que representa un 37,5% del total de títols aconseguits pels clubs espanyols.
- Catalunya, en categoria femenina, va ser la comunitat autònoma amb més clubs participants a les lligues estatals, un total de 29 clubs, que representen un 22% de les participacions totals.
- En categoria masculina, els clubs catalans que participen en lligues estatals són una quarta part dels existents.

Competició en edat escolar

- El Pla Català de l'Esport a l'Escola es continua consolidant, amb un gran increment de l'alumnat que participa en activitats dintre del pla, passant de 280.870 alumnes en el curs 2007-2008 a 388.048 en el curs 2008-2009.
- Així mateix, durant el curs 2008-2009, van participar 187.355 persones (nens i nenes, delegats i entrenadors) als Jocs Esportius Escolars de Catalunya (JEEC), la qual cosa representa un augment de quasi 3.000 respecte al curs anterior.
- Catalunya va quedar com a primera classificada als campionats d'Espanya en edat escolar del 2008, amb un total de 130 medalles (56 d'or, 47 de plata i 23 de bronze). La delegació catalana va estar formada per 565 esportistes (270 nois i 295 noies), 120 oficials i 12 caps de delegació.

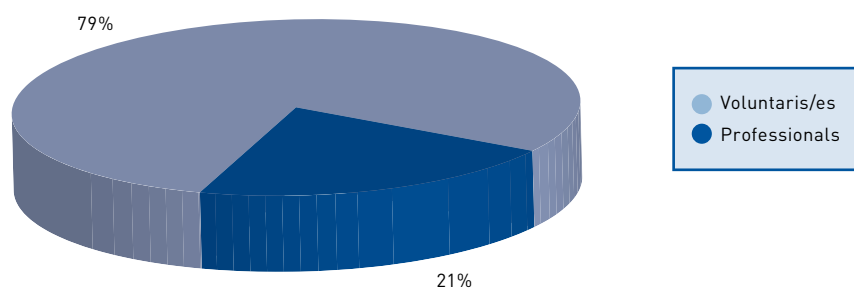
«Catalunya és capdavantera en les competicions esportives de tots els nivells, tant en resultats com en grau de participació»

Quanta se n' organitza?

A més de totes les competicions que s'organitzen de manera regular per tot Catalunya i a tots els nivells, també es promouen esdeveniments esportius internacionals de gran rellevància. Les dades més importants respecte els organitzats l'any 2008 són:

- Del total de participants, un 39,8% eren dones i un 60,2%, homes i procedien de mitjana de 16 països diferents.
- La distribució dels esdeveniments segons el seu volum d'ingressos mostra com el 36% del total estaven entre 50.000 i 100.000 euros.
- Pel que fa a les despeses, un 35,7% dels esdeveniments varen costar menys de 50.000 euros i un 28,6% més de 200.000 euros.
- L'organització d'aquests esdeveniments rau principalment en el paper dels clubs; la seva participació representa un 92,9% mentre que la del sector comercial és d'un 7,1%.
- Un 79% de les persones que varen treballar en tasques d'organització eren voluntàries i un 21% professionals.

Grau de professionalització dels equips organitzadors d'esdeveniments esportius internacionals a Catalunya. Any 2008

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de les organitzacions corresponents, 2009.

III Les organitzacions associatives

Els clubs

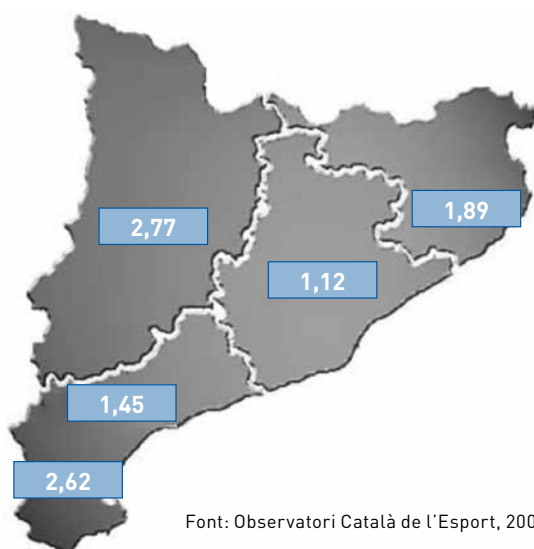
Els clubs són la base del moviment esportiu a Catalunya: Emprenen iniciatives, promouen el gust per l'esport, creen lligams de solidaritat entre les persones que hi estan afiliades, organitzen competicions, etc. Juntament amb associacions d'altres àmbits, constitueixen el tercer sector que sorgeix de les iniciatives de la societat civil i és un dels pilars de les societats democràtiques juntament amb l'Estat i el mercat. A la seva obra *Un lugar para todos. Cómo fortalecer la democracia y la sociedad civil* (2000), Benjamin R. Barber escriu el text següent per justificar la seva importància: El tercer sector "suposa un àmbit que actua com a mediador entre ambdós [Estat i mercat] i que comparteix les virtuts de cadascun. Aquest tercer sector, independent, es defineix per les seves comunitats cívi-ques (la pluralitat, n'és la seva essència) que són associacions obertes i igualitàries i que permeten la participació voluntària"⁷ (Barber, 2000:43)

Una revisió aprofundida del registre d'entitats esportives de la Secretaria General de l'Esport, duta a terme per l'equip tècnic de l'Observatori Català de l'Esport, permet fer una primera aproximació a la seva realitat.

- A Catalunya hi ha 9.704 clubs actius; és a dir, que a més de constar en el registre, s'ha pogut comprovar que desenvolupen algun tipus d'activitat esportiva⁸.
- Cada any hi ha noves inscripcions i alguna baixa en el registre d'entitats esportives. Durant el 2009 es van donar d'alta 299 clubs i de baixa 12.
- A més, s'han detectat 2.214 clubs esportius que, tot i no ser registrats per motius desconeguts, tenen activitat associativa.
- Així, en total, hi ha 11.918 clubs.
- La seva distribució territorial és la següent: el 61,27% són a Barcelona, el 13,73% a Girona, el 8,94% a Lleida, l' 11,80% a Tarragona i el 4,30 a les Terres de l'Ebre.

«La importància del voluntariat i els clubs en l'organització d'esdeveniments esportius internacionals a Catalunya és notòria»

«A Catalunya hi ha 11.918 clubs esportius»

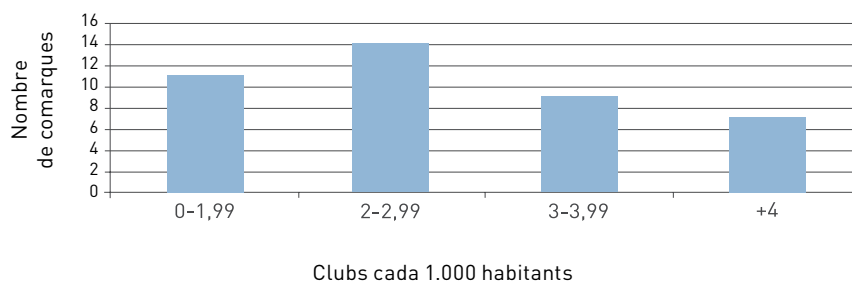
Font: Observatori Català de l'Esport, 2008.

7. La traducció és nostra.

8. A més d'aquests, al registre hi ha 3000 clubs dels quals no s'ha pogut esbrinar si tenen activitat o no en tenen.

- Tanmateix, l'important és veure quants clubs hi ha en relació amb el nombre d'habitants tal com podem veure en el mapa següent: Lleida és la província on hi ha més clubs cada 1.000 habitants (2,77), seguida per les Terres de l'Ebre (2,62), Girona (1,89), Tarragona (1,45) i Barcelona (1,12).
- Sembla, doncs, que el gran i sobtat increment de població que va tenir Barcelona com a conseqüència de les onades migratòries successives, no ha vingut acompanyat d'un de similar pel que fa al nombre de clubs esportius.
- Podem fer una anàlisi semblant quant a les comarques⁹ i, així, veure la major o menor densitat de la seva trama esportiva i associativa.

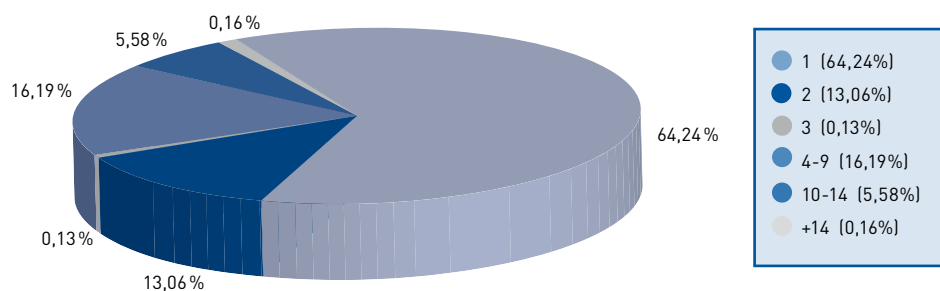
Nombre de clubs cada 1.000 habitants per comarques

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008

- El resultat té una lògica similar amb l'observada en l'anàlisi per províncies. Les comarques amb una trama associativa més densa són les que responen a formes de vida més tradicionals on l'embat de la industrialització i el creixement de població ha estat menys brusc. Les més "associatives" són: el Pallars Sobirà, l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà, la Ribera d'Ebre i el Priorat.
- Els clubs poden tenir una o més seccions. Segons aquest criteri, es poden agrupar de la manera següent¹⁰:

Nombre de clubs segons seccions esportives

9. Vegeu ratios per comarques a l'annex 4
10. Per més detall vegeu l'annex 5.

Com es pot veure, la majoria de clubs tenen d'una a tres seccions, la qual cosa, en general, es corelaciona amb un nombre de persones associades no superior a 100. Aquest ja és un fenomen conegut en estudis sobre clubs (Heinemann *et al.*, 1997): en els clubs petits hi ha més caliu, més motivació pel treball voluntari, menys dificultats per organitzar-se, més sentiment de pertinença... Quan algú no s'hi sent bé, la tendència habitual és crear-ne un altre enlloc de generar polèmica. Durant el seu temps lliure les persones desitgen sentir-se bé i no crear problemes innecessaris

Una dada que pot, en part, fer suport a la reflexió anterior és el nombre de clubs que es creen cada any. Així, per exemple, l'any 2007 es van inscriure al registre d'entitats esportives de la Secretaria General de l'Esport un total de 426 entitats esportives.

L'oferta d'activitats esportives realitzada pels clubs és molt diversa. Les vint primeres –és a dir, aquelles que es poden practicar a més clubs– són les següents:

Activitats esportives més ofertades	
Activitat	%
Futbol	16,60
Bàsquet	8,82
Futbol sala	8,04
Ciclisme	7,80
Caça	7,71
Petanca	5,36
Atletisme	4,27
Excursionisme	3,72
Voleibol	3,53
Tennis	3,50
Natació	3,40
Escacs	3,02
Handbol	2,94
Patinatge	4,36
Pesca esportiva	2,64
Tennis taula	2,54
Gimnàstica	2,32
Automobilisme	1,90
Motociclisme	1,90
Esports Hivern	1,81

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008.

Moltes d'aquestes activitats es realitzen en competicions des de locals o comarcals fins a estatals. A la taula següent hi ha un resum de la seva participació en lligues estatals¹¹:

11. Per tenir un detall més exacte d'aquesta informació, vegeu l'annex 6.

Participació de clubs catalans en lligues estatals segons municipi

Província	Gènere	Nº Municipis	Nº Clubs	Nº Equips	Nº. Modalitats esportives
Barcelona	Homes	15	31	39	14
	Dones	16	6	7	10
Girona	Homes	6	6	6	4
	Dones	2	2	2	2
Lleida	Homes	2	3	3	3
	Dones	1	1	1	1
Tarragona	Homes	3	3	3	3
	Dones	0	0	0	0
Total		45	52	61	37

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Surroca, J., 2007

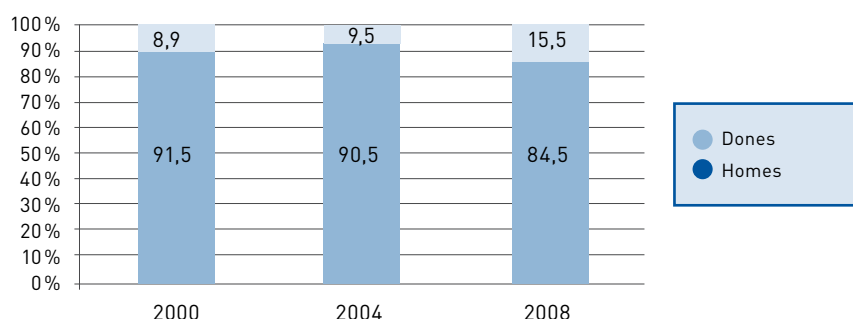
Durant l'any 2009, l'Observatori Català de l'Esport ha realitzat un estudi sobre la situació dels clubs esportius a Catalunya per encàrrec de la Secretaria General de l'Esport. Proporciona informació sobre les persones que hi estan associades, esportistes i equips, persones voluntàries i professionals que hi treballen, recursos econòmics, instal·lacions esportives, relacions amb altres organitzacions, adaptació a les noves tecnologies, processos de presa de decisions i cultura (filosofia, valors, reptes, etc) L'estudi es farà públic en el curs de l'any 2010.

Les federacions

Les juntes directives de les Federacions Catalanes, agrupades a la UFEC, segons dades del 2008 estan compostes per 775 homes i 142 dones¹². Destaquem l'increment en la presència del col·lectiu femení en els últims 5 anys, augmentant-ne en un 6% en relació amb el total de persones.

«A Catalunya hi ha 46 municipis que tenen 52 clubs que participen en lligues estatals masculines i femenines de 37 modalitats esportives»

Composició de les Juntes Directives de les FFCC segons sexe

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport, 2009

Durant el 2009 s'han constituït dues federacions noves: Kick Boxing-MuayTai i Ball Esportiu.

12. Per a més informació, vegeu l'annex 7.

IV Organitzacions públiques i organitzacions comercials

Els clubs no són l'únic marc organitzatiu on es pot fer esport. Una part important de les persones fa esport en el marc d'organitzacions comercials o públiques tal com podem veure a la taula següent:

Pràctica esportiva organitzada		
	Catalunya %	Espanya %
Abonat o usuari d'una associació esportiva municipal	24,7	25,1
Soci d'un club privat	22,4	21,2
Gimnàs o similar	16,2	18,6
Abonat o usuari d'una associació esportiva privada	10,2	11,9
	(588)	(3604)

Font: Observatori Català de l'Esport, 2006; a partir de CIS, 2005.

«Els clubs, les federacions, les organitzacions públiques i les organitzacions comercials formen una sòlida estructura per donar satisfacció a tota la demanda esportiva existent a Catalunya»

Un 24,7% de les persones fan esport en el marc d'una associació esportiva municipal (oferta pública) i un 16,2% en el d'un gimnàs o similar (oferta comercial). Una dada complementària són els espais de pràctica: prop d'un 50% de població practica esport en instal·lacions públiques. Aquesta dada, juntament amb el 12,9% de població que practica esport en un gimnàs privat, posen de manifest la importància del paper que aquests sectors juguen en l'oferta d'espais de pràctica. Ambdós tipus d'organitzacions es complementen amb les associatives, formant tot plegat els tres sectors principals que intervenen en l'esport a Catalunya.

Per acabar d'aprofundir en la informació sobre les organitzacions públiques, durant l'any 2010 l'Observatori Català de l'Esport, amb el suport de la Diputació de Barcelona i de la Diputació de Girona realitzarà l'estudi sobre *Els ajuntaments i l'esport* mercès al qual es podrà tenir informació acurada sobre les característiques dels serveis esportius municipals. Entre d'altres, la informació que s'obtindrà és la següent: programes esportius, persones a qui van adreçats, professionals que hi treballen, pressupostos destinats a l'esport, instal·lacions de què disposen, relacions amb els clubs i altres organitzacions, etc.

V El suport al desenvolupament esportiu

A continuació es mostren diferents iniciatives (econòmiques, formatives, legals, científiques etc.) menys visibles del sistema esportiu català però que fan possible el desenvolupament de l'esport a Catalunya.

Olimpisme i esport d'alt nivell:

- L'any 2009, 46 esportistes (22 homes i 24 dones) van ser beneficiaris de la beca ADO ("Asociación Deportes Olímpicos"), especialment adreçada a esportistes en període de preparació olímpica. L'any 2008 havien estat 31 (18 homes i 13 dones)
- L'any 2008 42 esportistes (29 homes i 13 dones) van gaudir de la beca ADOP ("Apoyo al Deporte Objetivo Paralímpico"), especialment adreçada a esportistes que es preparen pels Jocs Paralímpics.

Esportistes catalans/es al pla ADO i al pla ADOP segons sexe any 2008 i 2009

Pla	Homes	Dones	Total
Pla ADO 2009	22	24	46
Pla ADO 2008	18	13	31
Pla ADOP 2008	29	13	42

Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Asociación Deportes Olímpicos i Comité Paralímpico Español

- El 2008, 323 esportistes (206 homes i 117 dones) foren guardonats amb els premis ARC promoguts per la Secretaria General de l'Esport per donar suport a l'esport d'alt nivell a Catalunya.

Centres de tecnificació

635 esportistes (7 més que l'any anterior) es preparen en els 10 centres de tecnificació distribuïts pel territori català. Són els següents:

Esportistes beneficiaris

Centre de tecnificació	Nombre d'esportistes		
	Homes	Dones	Total
CAR Sant Cugat del Vallès	107	160	267
CTE Banyoles	6	17	23
CTE Cerdanya	5	20	25
CTE Cornellà de Llobregat	5	7	12
CTE Esplugues de Llobregat	100	82	182
CTE Lleida	17	17	34
CTE Ripollès	0	6	6
CTE Seu d'Urgell	7	14	21
CTE Terres de l'Ebre	31	28	59
CTE Vall d'Aran	3	3	6
Total	281	354	635

Font: Observatori Català de l'Esport, 2010; a partir de Secretaria General de l'Esport, 2009.

«Més de 300 esportistes d'alt nivell reben suport per poder assolir els màxims resultats»

Formació

A Catalunya hi ha una variada oferta de formacions esportives, amb 9 titulacions diferents el conjunt de les quals garanteix la qualificació exigida per desenvolupar apropiadament totes les professions de l'esport. Són les següents:

Nombre d'alumnat de formacions relacionades amb l'activitat física i l'esport segons sexe. Curs 2007-2008

	Homes	Dones	Total
Tècnic/a d'esports	1127	180	1307
Tècnic/a de conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural	734	240	974
Tècnic/a d'animació d'activitats físiques i esportives	1176	427	1603
Diplomatura en Magisteri, especialitat d'Educació Física	847	689	1536
Llicenciatura en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport*	1763	671	2434
Cursos monogràfics	2300	1556	3856
Postgraus	89	133	222
Màsters	153	64	217
Doctorats	86	47	133
Total	8275	4007	12282

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de les universitats corresponents i del Departament d'Educació i Universitats, 2008

Les dades del curs 2007-08 mostren com 12.282 alumnes (8.275 homes i 4.007 dones) estudien alguna d'aquestes formacions, la qual cosa comporta un augment de gairebé 1000 alumnes respecte el curs anterior.

Legislació

Atès que l'esport té una gran importància social, el marc legislatiu que vetlla pel seu desenvolupament també és molt ampli. Per aquest motiu, a l'Observatori Català de l'Esport hi ha una dimensió (marc legal) on es recullen tots els textos legals referits a l'esport que existeixen a Catalunya, a Espanya i a l'àmbit internacional. La informació està classificada de la manera següent:

- Ajudes i subvencions
- Apostes esportives
- Associacions esportives
- Clubs esportius
- Comunitats autònomes
- Disciplina esportiva
- Disposicions generals esportives
- Dopatge
- Esdeveniments esportius
- Esportistes

- Federacions esportives
- Formació i titulació esportiva
- Instal·lacions esportives
- Llei de l'esport
- Mèrits i premis
- Organismes esportius
- Racisme, violència i xenofòbia
- Retransmissions esportives

A més de trobar la referència, la persona interessada podrà accedir directament al text complet que és lliurat en format pdf.

Recerca

A Catalunya hi ha 12 grups de recerca en l'àmbit de les Ciències de l'esport. Són els següents:

- Centre d'Estudis Olímpics – UAB
- Fisiologia i Psicologia de l'Exercici i Estudi del Moviment – U de Vic
- GEPE. Grup d'Estudis de Psicologia de l'Esport – UAB
- GRIES. Grup de Recerca i Innovació Esport i Societat – URL
- GREJE. Grup de Recerca Interuniversitari en Jocs Esportius. – INEFC Lleida
- Metodologia Observacional en l'Activitat Física i l'Esport. – INEFC de Lleida
- Grup d'Investigació del Rendiment i la Salut de l'Alt Nivell Esportiu – CAR de Sant Cugat
- GISEAFE. Grup d'Investigació Social i Educativa en l'Activitat Física i l'Esport – INEFC – Barcelona
- Grup de Recerca en Ciències de l'Esport, INEFC – Barcelona
- GREAF – Grup de Recerca Esport i Activitat Física – U de Vic
- Recerca de l'Educació Física i l'Esport – UB
- Valors en Joc – UAB – INEFC

Del total de grups de recerca n'hi ha 3 dedicats a les ciències mèdiques i de la salut i 9 a les ciències socials. Estan integrats per 175 persones de les quals 111 són homes i 64 dones. Actualment hi ha 44 tesis doctorals en curs als grups i centres de recerca.

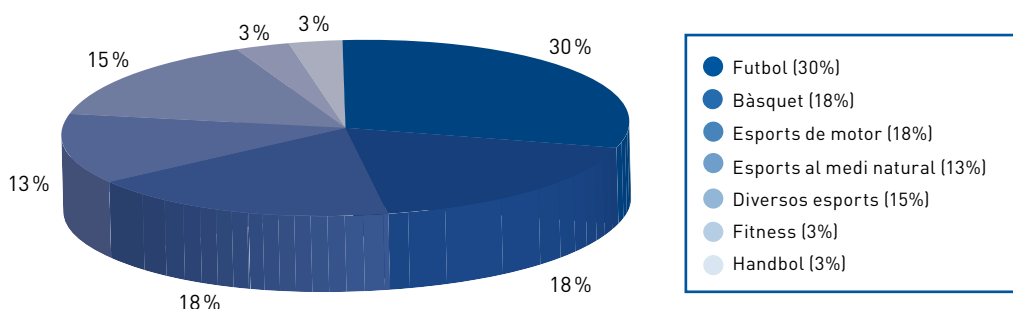
«L'any 2009 hi ha dos grups de recerca nous i s'estan consolidant els existents»

VI L'esport als mitjans de comunicació

L'esport és un fenomen social de gran rellevància i així ho demostra el gran seguiment que se'n fa a tots els mitjans de comunicació, tant a la televisió, com a la ràdio, a la premsa escrita o a Internet.

Mitjançant el següent gràfic, podem observar com els fets que destacàvem en l'informe anterior continuen produint-se. La presència desigual dels diferents tipus d'esport fa que uns col·lectius se'n puguin sentir més atrets que altres.

Continguts dels programes televisius esportius

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de les cadenes de televisió corresponents, 2008.

«La distribució desigual dels continguts esportius als mitjans de comunicació fa que no interessin a tothom de la mateixa manera»

- El futbol ocupa un 30% dels continguts de programes de matèria esportiva de les principals cadenes de televisió que tenen emissió a Catalunya, i els esports de motor un 18%.
- Aquesta distribució desigual dels continguts esportius fa que el seu seguiment a la televisió, així com als altres mitjans, interessi més als homes que a les dones.
- Aquest fet es demostra en període olímpic. Atès que els esports que es transmeten són molt més variats, les audiències femenines augmenten (Andrews, 1998).

VII El pes econòmic de l'esport

La importància de l'esport com a pràctica i com a producte de consum fa que també tingui un pes important en l'economia catalana. Durant l'any 2009 l'Institut d'Estudis Territorials de la Universitat Pompeu Fabra per encàrrec de la Secretaria General de l'Esport ha dut a terme un estudi sobre l'avaluació del pes econòmic de l'esport a Catalunya que permetrà –en el curs de l'any 2010– saber concretament el pes de l'esport en el PIB. L'estudi ha previst les dimensions següents:

- *Productors del sector privat amb ànim de lucre*, on hi trobarem informació sobre les persones jurídiques o societats i persones físiques (amb ànim de lucre), l'activitat principal de les quals està lligada a la provisió de béns i serveis esportius. També s'hi inclouen els mitjans de comunicació.
- *Productors d'organitzacions privades sense ànim de lucre*, en la qual es farà referència a les institucions privades que no tenen com a objectiu l'assoliment de beneficis i l'activitat principal de les quals està lligada a la provisió de béns i serveis esportius (federacions, clubs i associacions esportives i consells esportius).
- *Productors del sector públic*, on es tractaran els organismes i administracions públiques que proveeixen béns i serveis esportius als ciutadans, (ajuntaments, diputacions, Generalitat).

- *Productors d'educació esportiva*, en referència a les institucions d' ensenyament públic o privat, universitari o no universitari, que desenvolupen activitats esportives o d'educació esportiva.
- *Despesa de les famílies en esport*, on s'observarà la composició de la despesa de les unitats familiars en béns i serveis del sector de l'esport.
- *Sector exterior*, per saber sobre el volum de les exportacions d'articles en què la producció pertany al sector de l'esport.

VIII La Catalunya esportiva al món

La projecció exterior de l'esport de Catalunya es reflecteix en moltes dimensions, algunes més conegudes que d'altres. L'Observatori ha fet un recull sistemàtic de totes elles.

- Durant la temporada 2008-2009, 23 clubs catalans masculins varen participar en 27 competicions europees, 9 clubs femenins varen participar en 9 competicions europees i uns altres 9 ho varen fer en 9 competicions del mateix àmbit en categories mixtes.
- L'any 2008, un total de 361 esportistes (210 homes i 151 dones) varen participar als campionats del món i 321 (186 homes i 135 dones) als campionats d'Europa.
- Hi ha 97 persones (85 homes i 12 dones) que ens representen en organitzacions esportives internacionals.
- 22 organitzacions catalanes formen part d'organitzacions internacionals.¹³
- A més de tots els esdeveniments esportius rellevants comentats anteriorment, a Catalunya, l'any 2009 es varen organitzar 8 fires i congressos internacionals de temàtica esportiva.
- Fins a 7 organitzacions catalanes tenen projectes esportius solidaris a diferents països de Sud Amèrica, Àfrica i Àsia¹⁴.
  - Nombre de projectes: 15
  - Lloc on es desenvolupen els projectes:
    - Àfrica: 21
    - Amèrica Llatina: 14
    - Àsia: 1
    - Europa: 1
- Durant el curs 2007-08, 34 estudiants (20 homes i 14 dones) de les facultats de ciències de l'esport i les escoles de formació del professorat varen estudiar en algun país europeu en el marc dels programes d'intercanvi Sòcrates/Erasmus.

«La projecció internacional de Catalunya com a país esportiu continua augmentant en la majoria de les seves dimensions»

13. Per a més detall, vegeu l'annex 8.

14. Per a més detall, vegeu l'annex 9.

Annex 1.

Nombre d'espais esportius de Xarxa Bàsica per cada 1.000 habitants segons comarca

Comarca	Espais de Xarxa bàsica
Maresme	1,32
Garraf	1,36
Vallès Occidental	1,44
Baix Llobregat	1,53
Baix Penedès	1,56
Selva	1,56
Vallès Oriental	1,6
Tarragonès	1,67
Montsià	1,68
Baix Camp	1,71
Anoia	1,76
Baix Ebre	1,82
Alt Camp	1,92
Segrià	1,92
Alt Penedès	1,93
Ripollès	1,93
Gironès	1,95
Alt Urgell	1,98
Osona	2,07
Bages	2,08
Baix Empordà	2,12
Alt Empordà	2,16
Pla d'Urgell	2,17
Garrotxa	2,35
Urgell	2,37
Pla de l'Estany	2,52
Segarra	2,53
Terra Alta	2,6
Noguera	2,71
Conca de Barberà	2,75
Berguedà	2,85
Cerdanya	3,19
Pallars Jussà	3,24
Ribera d'Ebre	3,3
Val d'Aran	3,35
Solsonès	3,37
Alta Ribagorça	3,44
Garrigues	3,54
Pallars Sobirà	3,54
Priorat	4,08

Nombre d'espais esportius de Xarxa Complementària per cada 1.000 habitants segons comarca

Comarca	Espais de Xarxa complementària
Vallès Occidental	1,98
Gironès	2,07
Montsià	2,13
Segrià	2,18
Baix Ebre	2,42
Anoia	2,52
Alt Penedès	2,55
Baix Camp	2,6
Segarra	3,08
Alt Camp	3,19
Tarragonès	3,25
Bages	3,26
Osona	3,29
Ribera d'Ebre	3,43
Baix Llobregat	3,45
Urgell	3,49
Garrotxa	3,5
Pla d'Urgell	3,54
Vallès Oriental	3,55
Conca de Barberà	4,12
Pla de l'Estany	4,17
Garraf	4,18
Noguera	4,4
Terra Alta	4,48
Baix Penedès	4,96
Alt Urgell	5,17
Garrigues	5,29
Pallars Jussà	5,38
Maresme	5,4
Berguedà	5,44
Alt Empordà	5,58
Selva	5,66
Ripollès	6,11
Priorat	7,96
Baix Empordà	9,5
Solsonès	10,11
Val d'Aran	15,18
Alta Ribagorça	15,95
Cerdanya	21,12
Pallars Sobirà	30,42

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Consell Català de l'Esport, 2008.

Annex 2.

Federacions Catalanes segons nombre de llicències. Segons sexe. Any 2008

Federacions	Homes	Dones	Total	Federacions	Homes	Dones	Total
Futbol	99.517	6.054	105.571	Tir amb Arc	2.129	515	2.644
Basquetbol	47.978	22.931	70.909	Tennis de Taula	2.126	308	2.434
Caça	55.648	391	56.039	Esquix i Racquetball	1.357	953	2.310
Golf	33.425	13.326	46.751	Triatló	1.924	210	2.134
Tennis	26.510	12.862	39.372	Rem	1.198	889	2.087
Entitats Excursionistes	19.469	8.985	28.454	Automobilisme	1.625	57	1.682
Pitch and Putt	13.106	2.906	16.012	Dards	1.305	281	1.586
Patinatge	7.489	6.652	14.141	Espeleologia	1.077	342	1.419
Ciclisme	13.427	662	14.089	Futbol Americà	958	165	1.123
Petanca	11.434	2.431	13.865	Esgrima	667	311	978
Tir Olímpic	12.086	1.284	13.370	Discapacitats físics	677	270	947
Esports d'Hivern	8.198	3.517	11.715	Cecs i Deficients Visuals	597	301	898
Pesca	10.877	449	11.326	Futbol Sala	848	0	848
Natació	6.378	4.327	10.705	Coloms Esportius	691	42	733
Taekwondo	7.050	3.079	10.129	Beisbol i Softbol	522	202	724
Activitats Subaquàtiques	7.415	1.939	9.354	Kick boxing	607	116	723
Handbol	6.854	2.362	9.216	Bàdminton	452	214	666
Karate	6.344	1.473	7.817	Boxa Amateur	634	24	658
Atletisme	4.803	2.788	7.591	Billar	602	9	611
Escacs	6.389	416	6.805	Lluita	530	52	582
Judo i D.A	4.559	1.302	5.861	Curses d'Orientació	385	191	576
Pàdel	3.565	1.937	5.502	Físic-Culturisme	393	180	573
Hípica	2.435	3.053	5.488	Balls Esportius	280	276	556
Vela	4.169	1.134	5.303	Twirling	28	444	472
Motociclisme	4.938	168	5.106	Esquí Nàutic	251	203	454
Hoquei	2.782	1.496	4.278	Corfbol	211	209	420
Gimnàstica	551	3.487	4.038	Paràlisi Cerebral	241	103	344
Disminuïts Psíquics	2.413	1.048	3.461	Coloms Missatgers	301	31	332
Piragüisme	2.164	1.206	3.370	Salvament i Socorrisme	130	128	258
Bitlles	2.472	861	3.333	Agiliti	134	114	248
Pilota	2.956	372	3.328	Pentatló Modern	70	43	113
Aèria	3.100	162	3.262	Polo	94	15	109
Sords	1.875	1.062	2.937	Halterofília	80	11	91
Voleibol	764	2.135	2.899	Motonàutica	64	2	66
Rugbi	2.511	238	2.749	Total	468.839	125.706	594.545

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport.

Annex 2.

Federacions Catalanes segons nombre de llicències. Segons sexe. Any 2007

Federacions	Homes	Dones	Total	Federacions	Homes	Dones	Total
Futbol	102.706	5.097	107.803	Esquaix i Racquetball	1.252	950	2.202
Basquetbol	46.769	22.870	69.639	Voleibol	596	1.600	2.196
Caça	59.337	279	59.616	Automobilisme	2.020	32	2.052
Golf	34.393	14.018	48.411	Rem	1.098	785	1.883
Tennis	26.306	12.300	38.606	Triatló	1.661	185	1.846
Entitats Excursionistes	18.053	8.072	26.125	Dards	1.304	293	1.597
Patinatge	8.926	6.248	15.174	Espeleologia	977	336	1.313
Petanca	12.084	2.686	14.770	Futbol Americà	958	165	1.123
Pitch and Putt	11.830	2.606	14.436	Esgrima	667	311	978
Tir Olímpic	12.606	1.287	13.893	Discapacitats físics	677	270	947
Ciclisme	12.422	553	12.975	Cecs i Deficients Visuals	597	301	898
Pesca	11.884	370	12.254	Futbol Sala	848	0	848
Esports d'Hivern	9.836	1.440	11.276	Coloms Esportius	691	42	733
Natació	6.921	4.221	11.142	Beisbol i Softbol	522	202	724
Taekwondo	7.388	2.736	10.124	Kick boxing	607	116	723
Activitats Subaquàtiques	7.471	1.966	9.437	Bàdminton	452	214	666
Karate	5.992	1.591	7.583	Boxa Amateur	634	24	658
Escacs	6.679	506	7.185	Billar	602	9	611
Handbol	5.571	1.355	6.926	Lluita	530	52	582
Atletisme	4.395	2.408	6.803	Curses d'Orientació	385	191	576
Motociclisme	5.337	154	5.491	Físic-Culturisme	393	180	573
Judo i D.A	4.288	1.179	5.467	Balls Esportius	280	276	556
Vela	3.997	1.144	5.141	Twirling	28	444	472
Hípica	1.758	3.042	4.800	Esquí Nàutic	251	203	454
Hoquei	3.185	1.558	4.743	Corfbol	211	209	420
Pàdel	2.766	1.427	4.193	Paràlisi Cerebral	241	103	344
Gimnàstica	556	3.322	3.878	Coloms Missatgers	301	31	332
Piragüisme	2.125	1.493	3.618	Salvament i Socorrisme	130	128	258
Disminuïts Psíquics	2.374	1.005	3.379	Agiliti	134	114	248
Pilota	3.007	351	3.358	Pentatló Modern	70	43	113
Sords	1.891	1.043	2.934	Polo	94	15	109
Aèria	2.667	132	2.799	Halterofília	80	11	91
Bitlles	1.986	619	2.605	Motonàutica	64	2	66
Rugbi	2.354	247	2.601	Total	468.839	125.706	594.545
Tennis de Taula	2.281	280	2.561				
Tir amb Arc	1.889	459	2.348				

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport.

Annex 3.

Nombre i tipologia d'esportistes d'alt nivell a Catalunya. Any 2009

Federació	Homes	Dones	Federació	Homes	Dones
F.C Aèria	2	0	F.C Karate	0	1
F.C Atletisme	12	11	F.C. Corfbol	0	0
F.C Automobilisme	3	0	F.C Lluita	3	0
F.C. Balls esportius	1	2	F.C Persones amb discapacitat física	14	3
F.C Bàsquet	6	12	F.C Motociclisme	21	3
F.C Bèisbol i Softbol	8	5	F.C Natació	39	53
F.C Billar	1	0	F.C Paràlisi cerebral	2	0
F.C de Cecs i deficients visuals	11	6	F.C Patinatge	27	27
F.C Ciclisme	13	5	F.C Petanca	0	0
F.C Curses d'orientació	1	2	F.C Pilota	3	0
F.C Entitats excursionistes	11	5	F.C Piragüisme	3	0
F.C. Escacs	1	0	F.C. Pitch and Putt	1	0
F.C Esgrima	4	6	F.C Rem	7	1
F.C Esquaix	1	0	F.C Rugby	0	5
F.C Esports Hivern	9	7	F.C Salvament i Socorrisme	1	2
F.C Esquí nàutic	3	2	F.C Taekwondo	2	4
F.C Físic-Culturisme	0	1	F.C Tennis	6	3
F.C Gimnàstica	5	13	F.C Tennis taula	2	5
F.C Golf	2	5	F.C Tir amb Arc	0	0
F.C Halterofília	1	0	F.C Tir Olímpic	2	2
F.C Handbol	5	3	F.C Triatló	0	0
F.C Hípica	0	0	F.C Vela	12	10
F.C Hoquei	30	21	F.C Voleibol	1	0
F.C Judo i D.A.	0	2	Total	276	227

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport 2009.

Annex 4.

Nombre de clubs cada 1.000 habitants per comarques		
Comarca	Nombre de clubs	Clubs / 1.000 habitants
Pallars Sobirà	55	8,91
Alta Ribagorça	21	6,04
Priorat	48	5,22
Pallars Jussà	58	4,81
Solsonès	50	4,36
Pla d'Urgell	129	4,34
Ribera d'Ebre	88	4,06
Garrigues	72	3,79
Cerdanya	53	3,74
Noguera	125	3,60
Berguedà	135	3,55
Segarra	65	3,51
Alt Urgell	63	3,30
Ripollès	84	3,26
Conca de Barberà	60	3,20
Val d'Aran	24	3,12
Urgell	92	2,97
Alt Empordà	265	2,67
Montsià	152	2,64
Selva	289	2,46
Osona	317	2,45
Terra Alta	29	2,38
Alt Camp	84	2,36
Segrià	377	2,27
Pla de l'Estany	55	2,26
Anoia	207	2,21
Baix Empordà	227	2,21
Baix Ebre	144	2,17
Garrotxa	99	2,07
Bages	317	2,04
Gironès	267	1,96
Alt Penedès	153	1,89
Baix Camp	270	1,85
Vallès Oriental	575	1,79
Maresme	606	1,70
Tarragonès	306	1,69
Baix Penedès	100	1,63
Garraf	144	1,33
Baix Llobregat	826	1,19
Vallès Occidental	754	1,02
Barcelonès	1919	0,92

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Registre d'entitats esportives de la Secretaria General de l'Esport, 2008.

Annex 5.

Recompte de clubs segons seccions esportives		
Nombre de seccions	Nombre de clubs	%
29	1	0,01
26	1	0,01
25	1	0,01
24	1	0,01
23	1	0,01
20	1	0,01
19	1	0,01
18	1	0,01
17	2	0,02
15	3	0,03
14	1	0,01
13	17	0,18
12	8	0,08
11	3	0,03
10	53	0,55
9	479	4,94
8	101	1,04
7	91	0,94
6	199	2,05
5	236	2,43
4	365	3,76
3	636	6,55
2	1.268	13,07
1	6.234	64,24
Total	9.704	100

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Registre d'entitats esportives de la Secretaria General de l'Esport.

Annex 6.

Participació de clubs catalans en lligues estatals masculines segons municipi

Província	Municipi	Clubs	Equips	Modalitat esportiva
Barcelona	Barcelona	9	17	Waterpolo (4 equips)
				Futbol (2)
				Hoquei (2)
				Bàsquet
				Beisbol
				Futbol americà (2)
				Futbol Sala
				Handbol
				Hoquei gel
				Hoquei patins
				Rugbi
	Terrassa	4	4	Hoquei (3)
				Waterpolo
	L'Hospitalet de LL.	3	3	Futbol Americà
				Softbol
				Waterpolo
	Mataró	2	2	Hoquei patins
				Waterpolo
	Sant Boi	2	2	Beisbol
				Rugbi
	Vilanova i la Geltrú	2	2	Hoquei herba
				Hoquei patins
	Granollers	1	1	Handbol
Igualada	1	1	Hoquei patins	
Martorell	1	1	Futbol Sala	
Olesa	1	1	Tennis taula	
Rubí	1	1	Hoquei herba	
Sant Sadurní d'Anoia	1	1	Hoquei patins	
Vic	1	1	Hoquei patins	
Viladecans	1	1	Softbol	
Sant Hipòlit de Voltregà	1	1	Hoquei patins	
Girona	Blanes	1	1	Hoquei patins
	Girona	1	1	Bàsquet
	L'Escala	1	1	Tennis taula
	Lloret de Mar	1	1	Hoquei patins
	Maçanet de la Selva	1	1	Hoquei patins
	Puigcerdà	1	1	Hoquei gel
Lleida	Lleida	2	2	Hoquei patins
				Voleibol
Les Borges Blanques	1	1	Tennis taula	
Tarragona	Reus	1	1	Hoquei patins
	Tarragona	1	1	Futbol
	Vielha	1	1	Hoquei gel

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Surroca, J., 2007.

Annex 6.

Participació de clubs catalans en lligues estatals femenines segons municipi

Província	Municipi	Clubs	Equips	Modalitat esportiva
Barcelona	Barcelona	6	7	Bàsquet
				Futbol (2 equips)
				Hoquei
				Hoquei línia
				Waterpolo (2)
	Mataró	2	3	Hoquei patins
				Tennis taula
				Waterpolo
	Terrassa	2	2	Hoquei (2)
	Arenys de Munt	1	1	Hoquei patins
	Calella	1	1	Tennis taula
	Castelldefels	1	1	Futbol sala
	Gironella	1	1	Futbol sala
	L'Hospitalet de LL.	1	1	Beisbol
	Rubí	1	1	Hoquei línia
	Sabadell	1	1	Waterpolo
	Sant Cugat	1	1	Hoquei
	Sant Feliu de LL.	1	1	Waterpolo
	Sant Hipòlit de Voltregà	1	1	Hoquei patins
Sant Joan Despí	1	1	Hoquei línia	
Vic	1	1	Tennis taula	
Viladecans	1	1	Softbol	
Girona	Cassà de la Selva	1	1	Tennis taula
	Girona	1	1	Waterpolo
Lleida	Lleida	1	1	Handbol

Font: Observatori Català de l'Esport, 2008; a partir de Surroca, J., 2007.

Annex 7.

Composició de les Juntes Directives de les Federacions Catalanes

Segons any	2000			2004			2008		
Segons sexe	H	D	T	H	D	T	H	D	T
F.C. Act. Subaquàtiques	16	1	17	20	0	20	15	2	17
F.C. Aèria	13	1	14	17	3	20	18	2	20
F.C. Atletisme	15	3	18	17	3	20	17	2	19
F.C. Automobilisme	17	0	17	16	1	17	16	0	16
F.C. Bàdminton	11	1	12	11	2	13	10	3	13
F.C. Bàsquet	17	1	18	19	0	19	22	1	23
F.C. Beisbol i Softbol	7	1	8	9	1	10	10	1	11
F.C. Billar	22	0	22	19	0	19	18	2	20
F.C. Bittles	7	2	9	12	2	14	11	4	15
F.C. Boxa amateur	11	1	12	11	1	12	9	1	10
F.C. Caça	17	0	17	18	0	18	17	0	17
F.C. Cecs i deficients visuals	8	1	9	8	1	9	5	3	8
F.C. Ciclisme	14	0	14	18	1	19	16	3	19
F.C. Colombicultura	11	0	11	12	0	12	15	1	16
R.C. Coloms missatgers	10	0	10	10	0	10	11	0	11
F.C. Curses orientació	-	0	-	15	2	17	9	2	11
F.C. Dards	7	1	8	8	4	12	8	3	11
F.C. Disminuïts psíquics	8	5	13	11	7	18	11	6	17
F.C. Entitats excursionistes	23	0	23	21	1	22	20	5	25
F.C. Escacs	11	1	12	16	2	18	14	3	17
F.C. Esgrima	5	0	5	6	1	7	5	2	7
F.C. Espeleologia	8	0	8	10	1	11	9	2	11
F.C. Esports d'hivern	20	1	21	21	1	22	20	1	21
F.C. Esports minusvàlids físics	10	2	12	8	2	10	9	3	12
F.C. Esquaix i Raquetbol	13	1	14	-	-	-	17	3	20
F.C. Esquí nàutic	6	3	9	8	3	11	9	3	12
F.C. Físic-culturisme	-	-	-	5	0	5	7	4	11
F.C. Futbol	24	1	25	25	1	26	33	1	34
F.C. Futbol amèrica	14	0	14	14	0	14	16	0	16
F.C. Futbol sala	-	-	-	25	1	26	18	3	21
F.C. Gimnàstica	10	11	21	11	10	21	8	9	17
F.C. Golf	13	1	14	19	2	21	17	1	18
F.C. Halterofília	8	1	9	7	2	9	8	1	9
F.C. Handbol	19	0	19	22	2	24	19	1	20
F.C. Hípica	11	2	13	12	5	17	20	6	26
F.C. Hoquei	10	0	10	16	0	16	13	1	14
F.C. Judo	19	0	19	20	2	22	11	2	13
F.C. Karate	15	2	17	23	1	24	11	4	15

Annex 7.

(Continuació)									
Segons any	2000			2004			2008		
Segons sexe	H	D	T	H	D	T	H	D	T
F.C. Korftbol	-	-	-	9	1	10	5	3	8
F.C. Llebrers	8	0	8	8	0	8	-	-	0
F.C. Lluita	10	0	10	8	0	8	8	1	9
F.C. Motociclisme	17	0	17	16	0	16	15	0	15
F.C. Motonàutica	10	0	10	14	0	14	12	1	13
F.C. Natació	16	2	18	32	2	34	11	7	18
F.C. Pàdel	-	-	-	8	1	9	6	2	8
F.C. Paràlisi cerebral	2	3	5	4	3	7	7	4	11
F.C. Patinatge	-	-	-	18	1	19	16	2	18
F.C. Pentatló modern	8	0	8	-	-	0	5	4	9
F.C. Pesca i Càsting	18	1	19	17	1	18	19	1	20
F.C. Petanca	13	1	14	13	1	14	11	1	12
F.C. Pilota	12	0	12	11	0	11	10	0	10
F.C. Piragüisme	11	1	12	20	2	22	22	6	28
F.C. Pitch and Putt	-	-	-	8	1	9	6	1	7
F.C. Polo	8	0	8	7	1	8	8	1	9
F.C. Rem	8	4	12	12	2	14	10	4	14
F.C. Rugby	19	0	19	16	0	16	-	-	0
F.C. Salvament i socorrisme	8	6	14	6	5	11	12	2	14
F.C. Sords	13	0	13	8	1	9	-	-	0
F.C. Taekwondo	16	0	16	18	0	18	14	0	14
F.C. Tennis	16	2	18	16	2	18	20	2	22
F.C. Tennis taula	16	1	17	16	1	17	16	1	17
F.C. Tir al vol	-	3	-	-	-	0	-	-	0
F.C. Tir amb arc	11	1	12	-	-	0	9	1	10
F.C. Tir olímpic	21	0	21	25	0	25	22	1	23
F.C. Triatló	8	1	9	7	2	9	6	1	7
F.C. Vela	15	1	16	16	0	16	18	3	21
F.C. Voleibol	-	-	0	-	-	0	12	4	16
Unió de Clubs d'Agility	-	-	0	-	-	0	4	2	6
Total	734	71	805	873	92	965	826	146	972

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Consell Català de l'Esport, 2009.

Annex 8.

Organitzacions catalanes que formen part d'organitzacions internacionals. Any 2009	
Entitat Catalana	Organisme internacional
Associació Fistball Catalunya http://www.fistball.cat	International Fistball Association http://www.verainsmeier.at/4040/ifae/
Associació Icestock Catalunya (AIC) http://icestock.esportcatala.com	Internacional Icestock Federation http://www.eisstock.org
Centre d'Alt Rendiment (CAR) de Sant Cugat http://www.car.edu	International Association of High Performance Sports Training Centres (IAHPSTC) http://www.forumelitesport.org
Centre Excursionista de Catalunya (CEC) http://www.cec-centre.org	International Ski Mountaineering Council (ISMC) http://www.ski-mountaineering.net
Consell Català de l'Esport http://www16.gencat.net/esport	International Association for Sports an Leisure Facilities (IAKS) http://www.iaks.org
Consell Català de l'Esport. Biblioteca de l'Esport http://www16.gencat.net/esport/biblio/index.htm	International Association for Sports Information (IASI) http://www.forumelitesport.org
Federació Catalana de Ball Esportiu http://www.fcbe.cat/	United Country Western Dance Council http://ucwdc.org/
Federació Catalana de Bitlles i Bowling http://www.tbowling.cat	European Tenpin Bowling Federation http://www.etbf.dk
	Fédération Internationale des Quilleurs http://www.fiq.org/
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) http://www.feec.cat	Union Internationale des Associations d'Alpinisme (UIAA) http://www.uiaa.ch Federation for Sport at Altitude (FSA) http://www.fsa-sky.org International Ski Mountaineering Council (ISMC) http://www.ski-mountaineering.ne
Federació Catalana d'Esquaix i Raquetbol www.esquaix.cat	European Racquetball Federation (ERF) http://www.european-racquetball.org International Racquetball Federation (IRF) http://www.internationalracquetball.com
Federació Catalana de Físic-culturisme www.fc-culturisme.cat	Union internationale de bodybuilding naturel (uibbn) http://hmfac.free.fr/cultur/reglecult/rguibbn1.htm
Federació Catalana de Futbol Sala http://www.futsalcat.com	Asociación Mundial de Futbol Sala (AMF) http://www.amfutsal.com.py Union Europea de Futsal (UEFS) http://www.uefsfutsal.com
Federació Catalana de Karate http://www.fckarate.com/	World Karate Confederation http://www.wkc-org.net/
Federació Catalana de Kickboxing i Muay-Thai http://www.kickboxingcatala.es/	World kickboxing Network http://www.worldkickboxingnetwork.com/
Federació Catalana de Korbball http://www.korbball.cat	International Korbball Federation (IKF) http://www.korbball.org
Federació Catalana de Patinatge http://www.fecapa.cat	Confederación Sudamericana de Patinaje
Federació Catalana de Pitch and Putt http://www.pitchandputt.cat	European Pitch and Putt Association (EPPA) http://www.pitch-putt.info Federation of International Pitch and Putt Associations http://www.fippa.net

Annex 8.

(Continuació)	
Entitat Catalana	Organisme internacional
Associació Catalana de Rugby Lliga http://www.rugbylliga.cat/	Rugby League European Federation http://www.rlef.eu.com/
Federació Esportiva Catalana de Twirling http://www.twirlingcat.com/	World Twirling Baton Federation http://www.wbtf.org/
	Confédération Européenne de Twiling Bâton http://www.cetb.org/
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC) http://www.inefc.net	European Network of Sport Science, Education and Employment (ENSSEE) http://www.ensshe.de
Lliga de Futbol Australià de Catalunya (LFAC) http://www.lfac.tk	Aussie Rules Europe http://www.aussieruleseurope.com/

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de Projectió Internacional d'Organitzacions Catalanes, 2009.

Annex 9.

Projectes esportius solidaris			
Entitat	Any fundació	Projectes en curs i països on es desenvolupen	Dades de contacte
EMMCI Estudiants i Mestres de Magisteri per a la Cooperació Internacional	1991	Escoles esportives socioeducatives (El Salvador)	Facultat de Ciències de l'Educació UB, Passeig de la Vall d'Hebron, 171 08035 Barcelona
Fundació FC Barcelona	1994	"XICS" (Xarxa Internacional de Centres Solidaris) Centres on es duen a terme activitats extralectives esportives (Brasil, Camerun, Marroc i Senegal)	Av. Aristides Maillol s/n 08028 Barcelona
		Programa UNICEF. Desenvolupament anual d'un pla de treball comú entre la Fundació FC Barcelona i UNICEF (Països de l'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia)	http://www.fcbarcelona.com/web/Fundacio/catala/
		Programa solidari a la localitat de Taquaritinga en col·laboració amb la fundació Edmíston (Brasil)	fundacio@fcbarcelona.cat
ASICALL Associació INEFC per la Cooperació Internacional	1996	Organització escola de futbol a la comunitat La Sabana (El Salvador)	INEFC, Av.de l'Estadi s/n 08038 Barcelona
		Pla de formació de 15 monitors poliesportius (El Salvador)	www.th4th.com/asicall/
		Pla de reciclatge mestres d'educació física (El Salvador)	asicall@asicall.org
Barcelona Acció Solidaria	2000	Equipament esportiu de la penya del Barça a Rabat (Marroc)	www.caravanasolidaria.org
Associació Cooperació en Moviment	2004	Cursos de capacitació i reciclatge per a professorat d'EF (El Salvador)	www.cooperacioenmoviment.org
		Cursos de capacitació per a monitors/es en iniciació esportiva (El Salvador)	
		Assessorament i cursos de formació tècnica per a responsables de la gestió del sistema esportiu a la comunitat Coujutepque (El Salvador)	cooperacioenmoviment@yahoo.es
ESI Esport Solidari Internacional	2004	Programes de formació de tècnics i tècniques esportives (Cap Verd)	C/Evarist Arnús, 29 Baixos, 08014 Barcelona
		Creació d'instal·lacions esportives en zones marginals (Cap Verd, Marroc, Senegal i Uganda)	
		Facilitació de programes d'escolaritat mitjançant l'esport (Marroc, Senegal i Uganda)	www.esportsolidari.org
		Donació de material esportiu i escolar (Angola, Cap Verd, Costa Rica, Colòmbia, El Salvador, Equador, Eritrea, Kiev, Moçambic, Rep.Democràtica Congo, Ruanda, Serra Leona i Uganda)	informacio@esportsolidari.org
UCEC-ADESCI Unió de Consells Esportius de Catalunya - Associació pel desenvolupament de Costa d'Ivori	2006	"L'esportista solidari" Donació de material esportiu (Costa d'Ivori)	Colegio Mayor Pedralbes, Av.Pearson, 27 03084 Barcelona
			www.ucec.cat adesci@gmail.com

Font: Observatori Català de l'Esport, 2009; a partir de les organitzacions corresponents, 2009.

Amb la col·laboració de:

www.observatoridelesport.cat